

กลวิธีความสุภาพกับการอภิปรายผลการวิจัย

Politeness Strategies and Research Paper Discussions

กันยารัตน์ เกตุขำ

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดประสงค์ที่จะช่วยให้นักศึกษาที่ต้องเขียนงานวิจัยโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้ทราบลักษณะทางภาษาที่สามารถนำมาใช้ในแสดงความเห็นอย่างสุภาพเมื่ออภิปรายผลการวิจัยโดยนำเสนอกลวิธีความสุภาพด้านบวกและด้านลบ พร้อมยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย

คำสำคัญ กลยุทธ์ความสุภาพ การอภิปรายผลงานวิจัย การเขียนความสุภาพ

Abstract

This article aims to provide assistance to students who are required to write research papers in English. Specifically, it guides students aiming to discuss their views using both positive and negative politeness strategies. Examples of each strategy are also provided.

Key words: politeness strategies, research paper discussions, politeness writing

บทนำ

เนื่องจากการอภิปรายผลการวิจัยเป็นการประเมินหรือขยายความผลการวิจัยเพื่อชี้ให้เห็นว่า ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ตรงตามหรือขัดแย้งกับแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยอื่นที่ได้เขียนไว้ในบททบทวนวรรณกรรมหรือไม่ ถ้ามีความขัดแย้งจะต้องอธิบายเหตุผลและหาข้อมูลสนับสนุน ชี้แจงความเป็นไปได้ของผลการวิจัยนั้น การเขียนส่วนนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้แสดงความเห็นเชิงวิพากษ์ ดังนั้นผู้วิจัยควรแสดงความเห็นอย่างสุภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ดี และเพื่อให้ทวิภาคการผู้ทรงความรู้ในแวดวงเดียวกันรับรองสิ่งที่ได้เขียนอ้างไป (Hyland 1996:434) ทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีมารยาทในการใช้ภาษา โดยเฉพาะผู้วิจัยที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของภาษาในกลวิธีความสุภาพนั้นอาจไม่เป็นที่คุ้นเคยของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ซึ่งงานวิจัยหลายฉบับพบว่าในการเขียนบทอภิปรายผล ผู้วิจัยที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามักใช้กลวิธีความสุภาพบางชนิดน้อยเมื่อเทียบกับผู้วิจัยเจ้าของภาษา (เช่น งานวิจัยของ Chang, 2010) ดังนั้นจึงควรทราบกลวิธีความสุภาพที่ใช้แสดงความคิดเห็นดังกล่าว

ในบทความนี้ ผู้เขียนขอนำเสนอกลวิธีความสุภาพทั้งด้านบวกและด้านลบซึ่งเป็นกลวิธีที่ ไมเออร์ (Myers, 1989) ดัดแปลงจากทฤษฎีของบราวน์ และ เลวินสัน (Brown & Levinson, 1978, 1987) โดยผู้เขียนจะอธิบายและยกตัวอย่างประกอบดังต่อไปนี้

1. กลวิธีความสุภาพด้านบวก (Positive Politeness Strategies)

กลวิธีความสุภาพด้านบวกคือการเขียนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ (Gaining Approval) จากผู้อ่าน และแสดงความเป็นมิตรเป็นพวกเดียวกัน (solidarity) กลวิธีความสุภาพด้านบวกเป็นการเพิ่มมิติทางบวกแก่หน้าของผู้อ่าน (positive face) กลวิธีนี้แบ่งออกเป็น 2 แบบคือการแสดงว่ามีความรู้ความคิดร่วมกัน (Claiming Common Grounds) และ การเน้นว่า ผู้อ่านและผู้เขียนเป็นผู้ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน (reader and writer are cooperators)

1.1 การแสดงว่ามีความรู้ร่วมกัน (Claiming Common Grounds)

การเขียนเพื่อการแสดงว่ามีความรู้ความคิดร่วมกันนั้นสามารถทำได้โดย 2 ลักษณะคือ การแสดงว่ามีความเห็นหรือทัศนคติเหมือนกัน (claiming common views, attitudes, or opinions) และการสร้างความใกล้ชิด (creating rapport)

1.1.1 การแสดงว่ามีความเห็นหรือทัศนคติเหมือนกัน (Claiming common views, attitudes, or opinions)

ในการแสดงว่ามีความเห็นหรือทัศนคติเหมือนกันอาจใช้คำคุณศัพท์ที่แสดงความแน่ใจ (certainty adjectives) เพื่อชักชวนให้ผู้อ่านมีความเห็นร่วมกัน เช่นในตัวอย่างที่ 1-3

- [1] However, it is also *clear* that an L1/L2 comparison alone does not provide an adequate basis for predicting whether learners will find a given language structure easy or difficult to master.
- [2] It is *certain* that the advertisements switch from Thai to English more than from English to Thai.
- [3] It is *obvious* that the translators took the criteria of social status, gender, number, and politeness into consideration when translating.

นอกจากนี้ ผู้วิจัยอาจเขียนให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในความคิดเห็นที่กำลังกล่าวอ้างหรือกำลังวิจารณ์ โดยใช้คำเช่น *assume, assumption, speculate, speculation* ดังตัวอย่างที่ 4-5

- [4] Although it is unclear whether one group spent more time engaging in these post-class conversations than the other, it is reasonable to *speculate* that fluency gains in either group could have been influenced by this unaccounted variable.

- [5] It is reasonable to *assume* that the three prominent data categories characterized were used to encourage interest and enjoyment in the fictional narrative since they were employed in the translation to enhance the natural sense and style of the Thai language. อีกกลวิธีหนึ่งคือการบอกผู้อ่านเรื่องข้อจำกัดของการวิจัย (limitations) ทั้งนี้เพื่อให้ทฤษฎีภาษาศาสตร์น้อยลง ดังตัวอย่างที่ 6
- [6] *Another limitation* is the sizes of datasets used in the study. While larger datasets *would have been preferable*, the current findings *appear* reliable. They are confirmed with statistical tests wherever possible and are consistent across two independent databases.

1.1.2 การสร้างความใกล้ชิด (Creating Rapport)

การสร้างความใกล้ชิดสามารถทำได้โดยการแสดงทัศนคติ (personal attitude) หรืออารมณ์(emotional responses) ต่อผลการวิจัย การใช้คำถามเชิงสำนวนโวหาร (rhetorical questions) และการบอกให้ทำบางสิ่งบางอย่าง (imperatives)

1.1.2.1 การแสดงอารมณ์ (emotional responses) การเขียนเพื่อแสดงอารมณ์นี้อาจใช้คำคุณศัพท์ที่แสดงความรู้สึกเช่น interestingly, fortunately, unfortunately, surprisingly ดังตัวอย่างที่ 7-9

- [7] *Interestingly*, learners with low self-regulation skills did not benefit significantly by the partially learner-generated mapping, contrary to the intention of the treatment design: the original assumption was that partially learner-generated concept mapping would help learners with low self-regulation more because it combines the advantages of a mid-level of generativity and a pre-developed structure of an expert's schema that reduces learners' cognitive overload.
- [8] *Not surprisingly*, anxiety level of American respondents overall is on the low level.
- [9] More *unfortunate* was the fact that the students had studied writing very little, both during their freshman year and before that.

1.1.2.2 การใช้คำถามเชิงสำนวนโวหาร (rhetorical questions) การเขียนลักษณะนี้เป็นการใช้คำถามที่ไม่ได้ต้องการคำตอบ แต่เขียนเพื่อจะเน้นน้ำหนักของข้อความ โดยผู้เขียนเป็นผู้ให้คำตอบทันทีหลังคำถามนั้นๆ ดังตัวอย่างที่ 10

[10] *What about the use of historical experience, knowledge of institutions, and professional judgment as part of the process that produces Applied Economics. How about including the use of “economic intuition” in the mix? I would argue that all of these aspects of knowledge and approaches to analysis belong in the realm of Applied Economics.*

1.1.2.3 การให้ผู้อ่านทำบางสิ่งบางอย่าง (imperatives) การเขียนลักษณะนี้เป็นการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับผู้เขียน เช่น *note that..., recall that..., observe..., see ..., please refer to...* ดังตัวอย่างที่ 11-12

[11] *Note that if a constant-factor approximation algorithm on the information divergence itself is found, it can also be used for this PAC learning task.*

[12] *In the first sub-strategy, the highest incidence occurred in the use of certainty adjectives, followed by speculative expressions but none was found in the use of modifiers (See Table 4.1).*

1.2 การเน้นว่า ผู้อ่านและผู้เขียนเป็นผู้ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน (reader and writer are cooperators) โดยใช้สรรพนาม “we” (us, our, ours)

การใช้สรรพนามพหูพจน์บุรุษที่1 นี้ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบว่าผู้อ่านเป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นนักวิจัยในสาขาเดียวกัน หรือ อยู่ในแวดวงเดียวกัน และผู้เขียนต้องการลดช่องว่างระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน (Harwood, 2005; Li & Gi 2009) และเพื่อให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วมในการตีความผลการวิจัย (Hyland, 2002, 2005, 2008) ดังตัวอย่างที่ 13-15

[13] *Everything we know about a word is a result of our encounters with it, so that when we formulate what we want to say, the wordings we choose are shaped by the way we regularly encounter them in similar texts.*

[14] *Genome sciences, combined with bioinformatic tools, allow us to dissect the genetic basis of multifactorial diseases and to determine the most suitable points of attack for future medicines, thereby increasing the number of treatment options.*

[15] *To avoid such extremes in writing, one would have to avoid using overly assertive and pejorative expressions in identifying the gaps in the existing literature and research.*

2. กลวิธีความสุภาพด้านลบ (negative politeness strategies)

กลวิธีความสุภาพด้านลบเป็นกลวิธีที่ใช้เพื่อลดการคุกคาม (mitigate imposition) หรือ การ

ละเมิดสิทธิของผู้อ่าน(Brown & Levinson, 1978, 1987:129; Myers, 1989) เป็นกลวิธีที่ใช้เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ดีในการอ่านข้ออภิปรายต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอในบทอภิปรายผล ซึ่งเป็นส่วนที่เน้นความสำคัญที่ผลวิจัยโดยนำไปเชื่อมโยงกับทฤษฎีหรืองานวิจัยในอดีตที่ตั้งข้อโต้แย้งไว้นั่นเอง กลวิธีนี้แบ่งออกเป็น 3 ชนิดคือ การใช้รูปภาษาเพื่อบอกแนวโน้มความเป็นไปได้ (being tentative by hedging) การไม่บ่งบอกตัวตน (impersonal construction) และการแสดงความรับผิดชอบทั้งหมด (attribute all responsibility)

2.1 การใช้รูปภาษาเพื่อบอกแนวโน้มความเป็นไปได้ (being tentative by hedging)

การเขียนลักษณะนี้เป็นการเขียนแบบไม่ชี้ชัดลงไป เป็นการให้อิสระไม่บีบบังคับผู้อ่านและให้โอกาสผู้อ่านได้มีการตีความอย่างอื่น ซึ่งนักวิจัยหลายท่านพบว่า ภาษาที่บอกแนวโน้ม (hedging) ใช้มากที่สุดในการอภิปรายผล(Burrough-Boenisch,2005; Falahati 2009; Lau, 2014;Myers, 1989, 1992; Salager-Myer, 1994;Varttala,1999) ทั้งนี้นอกจากเพื่อแสดงความสุภาพ(Myers, 1989; Salager-Meyer, 1994) แล้วยังใช้เพื่อเป็นแนวทางให้นักวิจัยที่อยู่ในสาขาเดียวกันให้การสนับสนุนข้อวิพากษ์ในการอภิปรายผล (Hyland 1996: 434), และเพื่อป้องกันการเสียหน้า (Halliday, 1994).

การเขียนลักษณะนี้สามารถทำได้โดยใช้ กริยาช่วย (modal verbs) คำขยาย (modifiers) หรือ กริยาที่บอกแนวโน้ม (tentative verbs)

2.1.1 การใช้กริยาช่วย (modal verbs) เช่น may, might, would, could ดังตัวอย่างที่ 16-19

- [16] To sum up, the differences of large and small size advertising types *may* occur because of the amount of advertising space.
- [17] This question *could potentially* be answered by expanding the sample size.
- [18] Another explanation for students' perceived interest in grammar teaching *might* be an experienced disconnect between teaching and testing.
- [19] For undergraduates, then, an institutional context *would* be more normative than a wider disciplinary culture.

2.1.2 การใช้คำขยาย (modifiers) เช่น perhaps, probably, possibly, probable, possible, likely ดังตัวอย่างที่20-22

- [20] This is perhaps one explanation for our findings in this study.
- [21] Although, Thai society don't agree but Thai women is like prostitute." Reading this, an educated Thai adult is *likely* to get offended and reject it.
- [22] Another *possible* explanation for students' perceived interest in grammar teaching *might* be an experienced disconnect between teaching and testing.

2.1.3 การใช้กริยาที่บอกแนวโน้ม (tentative verbs) เช่น suggest, indicate, seem, appear, tend ดังตัวอย่างที่ 23-24

[23] These results *suggest* that, for every one percentage point greater industry mix job growth rate, overall county growth rate increases by about 1.27%, which *suggests* a small multiplier effect in rural areas.

[24] The result shows that the comic resonance *seems* to simulate friendlier and trendier interaction in the cyber speech.

2.2 การไม่บ่งบอกตัวตน (impersonal construction)

การเขียนประโยคเพื่อหลีกเลี่ยงการแสดงตนเป็นหนึ่งในกลวิธีที่นิยมนำมาใช้มากที่สุดทั้งนี้เพื่อปกป้องผู้เขียนจากข้อวิจารณ์ และเปิดโอกาสให้ผู้อ่านมีอิสระในการตีความจากความรู้ใดๆ ที่ผู้เขียนได้นำเสนอในบทอภิปราย นอกจากจุดประสงค์ดังกล่าวแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดในรายงานวิจัยอยู่ที่ผลการวิจัยไม่ใช่ผู้ทำวิจัย ดังนั้นการไม่แสดงตัวตนจึงถูกนำมาใช้มาก การเขียนแบบนี้อาจใช้ประโยคกรรม (passive voice) หรือ ประโยคที่ผู้กระทำไม่ใช่บุคคล (sentence with non-human actors) หรือประโยคที่ขึ้นต้นด้วย pronoun “it”

2.2.1 ประโยคกรรม (passive voice) ประโยคชนิดนี้ใช้โครงสร้างของ passive voice (verb to be+ verb ช่องที่ 3) ดังตัวอย่างที่ 25-26

[25] The test results *cannot be* generally *applied* to all aspects of English speaking proficiency of ELLs.

[26] In this strategy, the first sub-strategy “*claiming common views, attitudes, or opinions*” was more commonly *used* than the second sub-strategy.

2.2.2 ประโยคที่ผู้กระทำไม่ใช่บุคคล (sentence with non-human actors) ดังตัวอย่างที่ 27

[27] *The findings* in Chapter IV show that there are several causes of this—grammar ability, access to English, lack of confidence, teacher's power, informative writing, inadequate former practice in writing, Thai culture, etc.

2.2.3 ประโยคที่ขึ้นต้นด้วย pronoun “it” ดังตัวอย่างที่ 28-29

[28] In general, *it was found that* both positive and negative politeness strategies were employed when the writers discussed their findings.

[29] *It should be noted that* the article is epistemologically based on a belief in the truth of experimental data.

2.3 การแสดงความรับผิดชอบทั้งหมด (attribute all responsibility) การเขียนลักษณะนี้เป็น การเขียนประโยคที่ประกอบด้วย สรรพนามบุรุษที่ 1 เป็นประธานตามด้วยกริยาที่แสดงการกระทำ (performative verbs) ดังตัวอย่างที่ 30-32

[30] Process and postmodern pedagogies, which *I used*, seemed to help increase the two qualities satisfactorily.

[31] As *we mentioned* earlier in our discussion of the function of evidently, it highlights an interesting overlapping between the adverbial's grammatical potential to reveal source of knowledge through its phonological and semantic encoding of 'evidence' with all the epistemological implications this latter position evokes.

สรุป

การแสดงความเห็นเชิงวิพากษ์อย่างสุภาพเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ดี และเพื่อให้ นักวิชาการผู้ทรงความรู้ในแวดวงเดียวกันรับรองสิ่งที่ได้เขียนอ้างไป รวมทั้งแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีมารยาทในการใช้ ภาษา โดยเฉพาะผู้วิจัยที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ นั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรทราบ ทั้งนี้เนื่องจาก ลักษณะของภาษาในกลวิธีความสุภาพนั้นอาจไม่เป็นที่คุ้นเคยของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา จึงหวังว่าบทความนี้คงมีประโยชน์ในการเขียนรายงานวิจัยในส่วนอภิปรายผลไม่มากนัก

บรรณานุกรม

- Brown, P. & Levinson, B. (1978). Universals of language: Politeness phenomena. In Goody, E., (Ed.). *Questions and Politeness*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Brown, P. & Levinson, S. (1987). *Politeness: Some universals in language usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Burrough-Boenisch, J. (2005). NS and NNS scientists' amendments of Dutch scientific English and their impact on hedging. *English for Specific Purposes*, 24 (1), 25-39.
- Falahati, R. (2007). The use of hedging across different disciplines and rhetorical sections of research articles. In N. Carter, L. H. Zabala, A. Rimrott & D. Storoshenko (Eds.), *Proceedings of the 22nd Northwest Linguistics Conference (NWLC)* at Simon Fraser University (pp. 99 - 112). Burnaby, Canada: Linguistics Graduate Student Association.
- Halliday, M. (1994). *Introduction to functional grammar* (2nd ed.). London: Arnold.
- Harwood, N. (2005). We do not seem to have a theory . . . The theory I present here attempts to fill this gap': Inclusive and exclusive pronouns in academic writing. *Applied Linguistics*, 26(3), 343-375.
- Hyland, K. (1996). Writing without conviction: Hedging in science research articles. *Applied Linguistics* 17(4), 433-454.
- Hyland, K. (2002). Authority and invisibility: Authorial identity in academic writing. *Journal of Pragmatics*, 34(8), 1091-1112.
- Hyland, K. (2005). Stance and engagement: A model of interaction in academic discourse. *Discourse Studies*, 7(2), 173-191.
- Hyland, K. (2008). Small bits of textual material: A discourse analysis of Swales' writing. *English for Specific Purposes*, 27(2), 143-160.
- Lau, H. H. (2004). The structure of academic journal abstracts written by Taiwanese PhD students. *Taiwan Journal of TESOL*, 1(1), 1-25.
- Li, L.J. & Ge, G.C. (2009). Genre analysis: Structural and linguistic evolution of the English-medium medical research articles (1995-2004). *English for Specific Purposes*, 28(2), 93-104.
- Myers, G. (1989). The pragmatics of politeness in scientific articles. *Applied Linguistics*, 10 (1), 1-35.
- Myers, G. (1992). "In this paper we report..." Speech acts and scientific facts. *Journal of Pragmatics*, 17(4), 295-313.
- Salager-Meyer, F. (1994). Hedges and textual communicative function in medical English written discourse. *English for Specific Purposes*, 13(2), 149-170.
- Varttala, T. (1999). Remarks on the communicative functions of hedging in popular scientific and specialist research articles on medicine. *English for Specific Purposes*, 18(2), 177-200.